

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Allocutiones Sacræ, Svper Evangelia Dominicarvm totius anni

Jahoda, Johann

Pragæ, [ca. 1659]

Dominica Inf: Oct: Nativ: D. N. Rari crescentes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51496](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51496)

DOMINICA INFRA OCT: NATIVITATIS.

Rari crescentes.

Puer crescebat. Luc. 2.

Erborum parvus Evange-
lista, cum paucis alioqui
Christi pueritiam com-
plexus sit; tum nescio qua
de causa multis memorabilibus præte-
ritis crevisse eum memoret: *Puer au-
tem crescebat.* An singulare quid &
novum est, puerum crescere, augmen-
tari, & in majus proficere? imò verò
inter raritates non minima censetur, si
spithamæus pumilo maneat. Cardanus
refert, pumilionem perfecta ætate,
cubiti longitudine in psittaci cavea
per Italiæ Vrbes circumlatum, ac in-
star prodigij ostentatum. In Ægypto,
inquit Nicephorus, natus est homo in-
fra eam staturæ brevitatem consistens,
ut perdici similis esset. *Neque ingra-
tum spectaculum erat, si cum illo globus
hominum conversaretur, & ad contentio-
nem excitatus colluderet.* Porro, quod
mirabile dictu est, prudentia ei inerat,
qualis homini formoso competit; vox à
Musis non abhorrebat: sermo mentis ge-
nerositate spectandam exhibebat; vixit
ad annos viginti quinque. In quadam
Indiæ ora spithamæi Pigmæi degere
narrantur, ternas spithamas longitu-
dine non excedentes, quos à gruibus
infestari Homerus, & ex eo Plinius
prodidit. *Fama est insidentes arietum
caprarumq; dorsis armatos sagittis, veris
tempore, universo agmine ad mare de-*

*scendere, & ova pullosq; earum alitum
(hoc est gruum) consumere: ternis ex-
peditionem eam mensibus confici, aliter
futuris gregibus non resisti. Casas eorum
luto pennisq; & ovorum putaminibus con-
strui.* Mulieres quinto anno parere,
senescere octavo quidam tradunt, vel
ut Albertus Magnus, *triennio gignere, Alb. M. l.
ostennes mori.* Hæc, inquam, rara &
mira putantur. Si tamen rem sanctio-
ri judicio subijcere volumus, deprehen-
demus longè plures in mundo esse pu-
millos, quam qui in justam viri statu-
ram & mensuram ætatis plenitudinis
Christi assurgant.

Et ne multis ad hoc probandum u-
tar argumentis; ecce divinæ paginæ
luculentum testimonium, quæ pueri
valde senis ac decrepiti uspiam memi-
nit, cum Deum ipsum ita loquentem
inducit: *ecce ego creo cælos novos & Is. 6.5.
terram novam. Non erit ibi amplius
infans dierum, & senex qui non impleat
dies suos, quoniam puer centum annorum
moriatur.* Pueritiam jus civile ad an-
nos tantum quatuordecim extendit.
Nam lib. 1. Instit: ait Imperator: *pu- Instit. l. 1.
bertatem in masculis post decimum quar- quib. mod-
tum annum completum illico initium ac- tut. fin.
cipere sancta constitutione disposuimus.*
Et Aulus Gellius scribit Servium Tul- Gell. lib. 10.
lium Regem Rom: pueros existimasse, noct. Att.
qui minores essent annis 17. atque in- c. 28.
de

Cardā. de
subtil. l. de
hom. necess.
& forma.

Niceph. l.
12. c. 3.

Plin. l. 7.
c. 2.

Philo. lib. 2.
Meliss. c.
18.

de milites scripsisse, eosque ad annum, quadragesimum sextum juniores; supra illum verò seniores appellasse. Quomodo ergo senex centenarius vocari potest puer? Solvit præclare hoc dubium Judæorum Plato, cum ait: *qui multum temporis in vita corporis vixerint sine ulla virtute ac probitate, eos longi temporis pueros appellare licet.* Aliud quippe est vivere in annalibus mundi, aliud in annalibus Dei. Hic non computantur ad vitam, nisi ij tantummodo anni ac tempora, quæ in divino obsequio sunt traducta. Vnde Eusebius Emessenus Monachos ita alloquitur:

Euse: hom: 9. ad Monach.

solemus annos nostros & temporum spatia quibus nunc vivimus, supputare: non te fallat, quicumque ille es, numerus dierum, quos hic relicto corporaliter seculo consumpsisti. Illum tantum diem vixisse te computa, in quo malis desiderijs restitisti, quem sine ulla regula transgressione duxisti. Illum diem vixisse te computa, quem non malitia, non invidia, non superbia commaculavit, qui peccato non cessit, qui Diabolo repugnavit. Illum diem vixisse te computa, qui pietatis & sanctæ meditationis habet lucem. Illum, inquam, diem applica ad vitam tuam, cujus usus pervenit ad animam tuam. Et ita annos suos computabat senex Barlaam,

Damaſcē. hysto. Barl: 6. 18.

qui subinde rogatus à Josaphato, quorū añorum esset? Respondit: quadraginta quinque. Mirante illo ac reponente: atqui facies tua & rugæ te septuagenario majorem indicant. Ita est, & major sum, ait Barlaam, si computei annos vitæ, quibus cum muscis mundo vixi: At si computei annos, quibus Deo vixi, ij sunt tantum quadra-

ginta quinque; & hos tantum annos vitæ computo; ceteros, quos in vanitate transegi, mortis. Si ejusmodi calculatione quisque nostrum annos suos supputet, quàm multi inveniemur valde parvi, & vix unius spithamæ! sunt dies in anno 365. diei autem horæ 24. Ex his quotidie octo vel novem, non rarò etiam decem, inertis somno attribuuntur, septem ferè in scholis ac studijs, binæ plerumque in corporis refectione, quaternæ facile in animi relaxatione, lusu, colloquijs, conventiculis, certisve exercitijs insumuntur. Vna communiter divinis rebus superest, quæ ipsa ita sæpe detruncatur, ut vix & ne vix quidem mediæ horæ spatium respondeat. Nam gemini illi precum matutinarum & vespertinarum, quadrantes, illa item, quæ sacrificio Missæ debetur, semihora cum quantis tædijs, distractionibus, mentis evagationibus, quin & confabulationibus non transiguntur, adeo ut nusquam in majori violentia simus, ac ubi cum Deo agendum. Hinc non ineptè Comicus quidam horas in theatrum induxit habitu puellarum staturâ inæqualium. Omnium longissima eminebat hora somni; huic proxima stabat aliquantò minor hora lusûs; pone illam hora refectionis, penultimo loco hora studiorum: omnium verò novissima ac minima hora precum. Jam ergo demus aliquem centum annis ita vivere, ut quotidie non ultra semihoræ spatium Deo consecret, efficient illæ semihoræ non amplius, quàm dies septingentos sexaginta cum dimidio, sive duos dundaxat annos, dies 30. & horas 10. Ec-

s. Reg: 13.

ce nonne hoc est puerum esse centum annorum? Quid porro de ætate vestra (quæ apud paucos trigessimum annum attingit) dicere licebit? O quàm vereor, ne, si Dei inspiciant fastos, multi se infantes paucorum mensium, ausim dicere etiam unius diei, deprehendant! De impio Hebræorum Rege Saule ait sacra pagina: *Filius unius anni erat Saul, cum regnare cœpisset, & duobus annis regnavit super Israël.* Quod non parum miratur D. Gregorius: *unius, inquit, anni quomodo esse filius potuit, qui universo populo ab humero & sursum eminebat?* Et mox sibi ipsi nodum difficultatis solvit, subjungens: *licet multis annis regnaverit, illis solis regnasse dicitur, in quibus innocens ac humilis fuisse perhibetur.* Et paulò post: *illo solùm tempore nos vixisse gaudeamus, quo innocenter viximus. Nam illa tempora, quæ in sæculi vanitate consumpsimus, quasi perditâ minimè memorantur.* Sic tempore Adriani Imperatoris vir quidam, Similis nomine, cum depositâ Præfecturâ septem annos ruri in otio & quiete exegisset, sepulchro suo moriens hæc iussit inscribi: *Similis hic jacet, cujus ætas quidem multorum annorum fuit, tamen septem duntaxat annis vixit.* Similia epitaphia pluribus hodie eorum, Angeli Custodes scriberent. Scriberent illi; hic jacet N. N. Juvenis, cujus ætas quidem annorum 20. aut supra 20. fuit, tamen septem duntaxat diebus vixit. Incepit crescere; sed statim desijt: cœpit innocenter & piè vivere; sed citò corruptus est: putabatur fore magnus in virtute gigas, & mansit instar perdiculæ nanus. Talis ille Adole-

scens nobilis (de quo annuæ Soc: JESV) qui Sodalibus B. MARIE Virginis apud Bojos adscriptus, cum ætatis lubricæ spatia inoffenso pede aliquamdiu feliciter decurrisset, injectâ sensim animo rerum mundanarum illecebrâ habenas paulatim cœpit cupiditatibus remittere. Inde pravorum incitamentis ablatu liberioris vitæ cursum iniit, & eò usque malorum consuetudine provectus est, ut quæ antea magna veneratione coleret pietatis studia, ea demum risui contemptuique haberet, nec quicquam illi magis cordi esset, quàm ut per summam lasciviam computationibus ac pergræcationibus tempus consumeret. Et ut miser humanæ pravitatis venenum altiùs imbiberet, in aliorum Sodalium genio deditorum familiaritatem se penitus immerfit. Hi ad ceteram lascivientis ætatis licentiam etiam illud addiderunt, ut ardentibus tedis, aut sarmentis accensis, tanquam Orestem furia, modò hunc, modò illum ex suo numero ex improvísò adorirentur, flammis circumstiterent, corpus amburerent, nì properè carnem expediret. Cumq; multos furiosa illa alea in orbem percurrisset, die qui Purificatæ Virginis festum insequitur, hunc miserum nihil minùs cogitantem ebriosa illa turba tedatorum derepente opprimit, homini flammam admovet, cœnam exigit. Paratur: expediuntur pocula, potatur in multam noctem. Postquam poculis indultum, est satis, onusti vino ad suos quisque lares revertuntur. Hic in suum se recipit cubiculum, & ut quieti se daret, vestem detrahit ad linteum indusum:

Inde

Sebast. Be-
retarius in
annal. Soc:
Jesu, a. 1596

inde vino somnoque victus, ut erat seminudus, in mensam quæ posita erat in cubiculo, dormitabundus se acclinat, innixus cubito. Interim alto somno presso ardens candela casu admota indusium inflamat, idque pervadit totum non sentienti. Expergiscitur tandem semiustulatus. Exclamat, & horrendis vocibus familiam conciet. Cumque se flammis exuere non posset, humi provolvit, si forte pressu corporis flammam opprimeret. Nihil proficitur. Flamma jam valida magis sæviebat; accurrunt familiares; miserum adolescentem, quas frustra malè vitæ rat ante coenam, post coenam flammis vident absumi: percussus pavore, periculo tamen audaciam faciente, licet feram, aliquam tamen opem ferunt, pertinacesque flammam, quæ possunt ratione restinguunt, consumpta sindone, cute corporis jam penitus ambusta. Et est quidem ille præsentis periculo ereptus; sed incendij vis tam altè visceribus infederat, ut nullis remedijs coerceri potuerit, quò minus astatæ cutis tabes intus serpens, acerbissimo ipsius cum cruciatu etiam vitalia depasceret. Itaque octavo die, eadem pene horâ, quâ in eandem calamitatem inciderat, consumptus est. Inter dolores & ulcera maledicebat aliquando Natali suo Jobus: *pereat dies in qua natus sum, & nox in qua dictum est: conceptus est homo.* Poterat & hic Adolescens ustulatus dicere: *pereat dies, in qua denatus sum, in qua me à Deo meo averti, in qua pietati vale dixi: pereat nox, in qua me cætui pravorum Sodalium miscui, in qua innocentiam meam tam turpi-*

ter prodegi; *dies ille vertatur in tenebras: non requirat eum Deus desuper. Noctem illam tenebrosus turbo possideat: non computetur in diebus anni, nec numeretur in mensibus.* O verè indigna numerari, quæ sceleribus servivit, quod & Ezechiel Propheta confirmare videtur, qui Prophetiam suam ita exorsus: *Et factum est in trigesimo anno, &c.* occasionem dedit Interpretibus disceptandi, à quonam termino incipiant hi anni computari. Hector Pintus docet, quòd ab eo tempore, quo sub Rege Josia liber legis inventus est, aitque: *advertendum est, non numerasse Ezechielem tempus, nisi ab inventa lege: ut ostenderet, non debere propriè tempus appellari atatem illam, in qua divina lex erat ob hominum scelera pene extincta, & de medio sublata.* Nil juvat unum aliquem nannum quadraginta annos vitæ attigisse ad hoc ut reputetur vir: semper enim quantumcunq; senem se jactet, appellabitur *Puer, Pumilus, Grillus.* Ita planè coram cœlo pro grillis reputabuntur, qui exiguum in virtute fecere profectum. Apud terrenos quidem Principes frustilla ista hominum in delicijs habentur; cujusmodi Canopas Juliae neptis Augusti delictum, duos pedes & palmum longus; cujusmodi Lucius ipsiusmet Augusti; Sisyphus M. Antonij bipede minores: at verò in aula Dei vel nomen talium masculorum exosum est. Hinc Regulus ille Evangelicus nominari ab Evangelista non meruit; quia, ut discurret Adamantius, cum professione sua debuerit esse Rex, & factus sit Regulus; ideo nomen ejus *Spiritui Sancto vilnerat.* Postquam

4. Reg. 12.

Plin. l. 7.

c. 16.

Cardā. l. 8.

de variet. a.

rer. c. 43.

Job. 3.

D

Adam

Adam & Eva ex informi luto in homines transformati sunt, primum ad eos verbum Dei fuit: *crescite*. Res mira! quomodo enim crescere poterant, qui in justa & perfecta statura, videlicet (ut plerique Interpretes opinantur) in statura viri 30. annorum conditi erant? ultra annum autem vigesimum quintum neminem crescere Philosophorum dogma est. Fuerint illi quantumvis corpore magni; at status innocentiae satis declarat fuisse, quasi modo genitos infantes (nam cum uterque esset nudus, non erubescabant!) ac proinde incrementi gratiae divinae capaces: in qua tamen dum sese vegetare, augmentare, ac firmare debuerunt, per alimenti contrarij introsumptionem omnem vitalem calorem exrinxerunt. Non omne, mihi credite, non omne, quod sapit, nutrit. Sunt nonnulla alimenta, quae magis ad diminutionem, quam ad augmentationem faciunt, ut quae difficile à ventriculo digeruntur, & concoquuntur. Pueri

Gen. 1. 28.

Gen. 2. 25.

illi Chaldaei in aula Nabuchodonosoris, qui lapidissimis mensae Regiae pascebantur dapibus, nihilominus macilentissimi visi sunt: cum interim Daniel cum socijs Anania, Azaria, & Misaele solis leguminibus vescentes, apparuerint longè corpulentiores pra omnibus pueris qui vescebantur cibo regio. Miramur multos nostra aetate Adolescentes in probitate esse macilentos, & erga Deum siccos. In promptu causa est: comedunt cibos Babylonios; tempestivè nimis incipiunt mundana & carnalia sapere, quae ubi vel semel gustarunt, ita inescantur, ut certo licet animae viso periculo, ab ijs deinceps abstinere se nequaquam posse jactent. At verò qui leguminibus vescuntur, qui se frequenter divinis Sacramentis frugibus Eucharisticis, lectionibus saceris, pijs colloquijs, Indulgentijs, globulis precatorijs reficiunt, de illis perinde uti de Jesulo dici potest:

Dan. 1. 15.

puer autem crescebat.

DOMI-